

bio odgovoran samo u slučaju da se radilo o njegovoj gruboj nepažnji. Međutim da taj sud nije naveo da li se to odnosi na ugovornu ili deliktanu odgovornost, te da nije odgovorio na navod žalitelja da bi slugač morao odgovarati na temelju ugovornog odnosa, i napokon da se sud netačno pozvao na ministarsku naredbu od 1.VIII 1944. koja ne ograničava odgovornost samo na slučajeve profesionalne grube nepažnje.

Kasacija nije prihvatila ni ove navode žalitelja. Budući da je u postupku utvrđeno da se nije mogao ustanoviti uzrok požara, to proizlazi, kako pravilno navodi drugostepeni sud, da slugač "ne može imati nikakvu odgovornost za događaj u kojem on nije učestvovao". Prihvatajući ovo stajalište apelacionog suda, kasacija smatra da je time odgovorila i na gornje navode žalitelja.

/DMF, 1963, str.524/

B.J.

APELACIONI SUD BORDEAUX

Presuda od 20.XI 1962.

Sté de surveillance c/a Sté Baronnet et Fils

Slugač - Troškovi iskreaja tereta - Ovi troškovi padaju na brodarov teret, ako stranke drukčije ne ugovore - Klausula u teretnici koja se poziva na običaje luke može, u skladu s tim običajima, potpuno ili djelomično prebaciti troškove iskreaja na primaoca - Klausula koja se poziva na običaj u pogledu iskreaja vaganja i isporuke odnosi se i na troškove - Za primjenu lučkih običaja nije važno na koji način se vrši iskreaj - Naredba prefektуре o maksimalnim tarifama i potvrda Pomorske federacije luke dovoljan su dokaz o postojanju lučkog običaja

Teret žitarica u rasutom stanju prevezen je iz Rosaria u Bordeaux. Brodar je izdao teretnicu u kojoj je među ostalim bilo navedeno da će "roba biti iskrcana, vagana i isporučena prema običajima luke". Na odredištu je brod iskrcavan sa sidrišta pomoću elevatora. Slugač je, prema lučkim običajima, fakturirao 2/5 troškova primaoca. Budući da primalac taj iznos nije htio platiti, spor je došao pred sud. Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu. Apelacioni sud je potvrdio prvostepenu presudu iz ovih bitnih razloga:

Normalno troškovi iskreaja čine dio pomorskog prijevoza, i kao takovi uključeni su u vozarinu. Međutim, ovo načelo ne dolazi do primjene ako stranke drukčije ugo-

vore, ili ako se pozivaju na lučke običaje koji od njega odstupaju. Budući da u citiranoj klauzuli teretnice nije navedeno da operacije iskrcanja do ispod čokrka na obali ili na maone čine dio prijevoza, i da će zbog toga odnosni troškovi biti uključeni u vozarinu, to proizlazi da se klauzula odnosi i na običaje koji normiraju sniženje troškova iskrcanja. Prvostepeni sud je pravilno zaključio da je naredba prefektуре dovoljan dokaz o postojanju lučkog običaja na koji se poziva tužitelj, jer da takav običaj ne postoji, ne bi bio unesen u tu naredbu. Prema tom običaju brodar snosi troškove dizanja tereta iz skladišta, a troškove koji nastanu od tog časa padaju na primaočev teret, i to bez obzira da li se teret iskrcava na obalu ili u maone. Prema navedenom običaju ti se troškovi dijele forfetno u odnosu 2/5 i 3/5 u korist primaoču. Ovaj običaj potvrdila je i pomorska federacija luke. Sud ne vidi razloga zbog čega se ovaj običaj ne bi primijenio i u spornom slučaju, naimo, kad su operacije iskrcanja obavljene suvremenijim i jeftinijim sredstvima, jer je tuženik istakao da je tužitelj upotrebom jeftinijih sredstava postigao uštedu na troškovima. Dapače, kaže sud, ne bi bilo pravedno kad bi se u ovim slučajevima svi troškovi iskrcavanja, samo radi toga što su manji, prebacili na brodara.

/DMF, 1963, str.529/

B.J.

APELACIONI SUD, Paris

Presuda od 23.XI 1962.

Cie des bateaux a vapeur du Nord c/a
Cie d'assurance La Providence-Incendie

Prijevoz stvari morom - Požar - U francuskom pravu za štetu od požara brodar ne odgovara jedino ako je požar nastao višom silom - Za utvrđivanje pojma više sile primjenjuje građansko pravo - Ne može se smatrati da je požar nastao višom silom ako je uzrok požaru nepoznat - Iste se tako ne može smatrati da je požar posljedica prirodnog svojstva robe, premda se radi o lako zapaljivom teretu, ako nije dokazano da je požar nastao spontano i da je prirodno svojstvo robe kod toga imalo presudnu ulogu

Medju strankama je nesporno da je prilikom iskrcanja tereta sumpera u bačvana došlo do požara u međjupalublju broda. Požar je bio brzo ugašen brodskim sredstvima. Daloko veća šteta nastala je gašenjem požara nego samim požarom. Osiguratelj je djelomično nadoknadio štetu, pa ga brodar tuži za ostatak. Prvostepeni i drugostepeni sud odbili su tužbeni zahtjev.